روزنه

خلیج فارس؛ ریشه‌های یک مناقشه سیاسی

● **شرق:** اخیرا کتابی به زبان انگلیسی و با عنوان Naming the Persian Gulf: The Roots of a Political Controversy (نام خلیج فارس: ریشه‌های یک مناقشه سیاسی) توسط انتشارات معتبر Ithaca در لندن منتشر شده که می‌تواند تحولی در حوزه شناخت خلیج فارس به‌ویژه مناقشات درباره نام آن باشد. نویسنده این کتاب کورش احمدی، دیپلمات بازنشسته است. او سال‌ها در کنار وظایف دیپلماتیک به کار پژوهش در امور مرتبط با منافع و امنیت ملی ایران نیز اشتغال داشته و قبلا کتابی از او با عنوان «جزایر و سیاست بین‌الملل در خلیج فارس» به انگلیسی (لندن، انتشارات Routledge، ۲۰۰۸) در مورد ابعاد سیاسی و استراتژیک مناقشه درباره جزایر ابوموسی و تنب منتشر شده است.

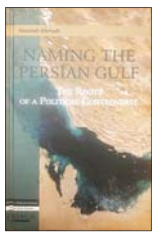

انتشار کتاب جدید از چند جهت مهم است: اول اینکه در نوع خود تنها کتاب به زبان انگلیسی است. باوجود اهمیت مناقشات بین ایرانیان و دولت‌های عربی درباره نام خلیج فارس و نقش این مناقشات در تشدید تنش‌ها بین دو طرف و هم‌داستانی تمام ایرانیان با هر عقیده و مشرب سیاسی دراین‌باره، تاکنون پژوهشی جامع که همه ابعاد موضوع را مورد توجه قرار داده باشد و به‌ویژه برای غیرفارسی زبانان امکان استفاده از آن فراهم باشد، انجام نشده بود.

دوم اینکه این کتاب در زمانه‌ای منتشر شده که متأسفانه نام خلیج فارس بیش از هر زمان دیگری در ۶ دهه گذشته تحت فشار است. مناقشات ایران با دولت‌های غربی در ۴ دهه اخیر از یک‌سو و توسعه اقتصادی کشورهای عربی خلیج فارس و گسترش روابط آنها با جهان خارج از سوی دیگر فرصت فوق‌العاده‌ای برای تبلیغ نام مجعول فراهم کرد.

سوم اینکه تحولات سیاسی و نظامی طی ۴ دهه گذشته، ازجمله سه جنگ در این منطقه، زمینه‌ساز تمرکز بیشتر فعالیت‌های دیپلماتیک و رسانه‌ای بر خلیج فارس شد و متأسفانه چون این فعالیت‌ها عمدتا در بخش عربی خلیج فارس متمرکز بود، امکان تبلیغ نام مجعول بیشتر فراهم شد.

به طوری که دفعات استفاده از نام مجعول «خلیج عربی» از ۱۸۴ بار در روزنامه‌های اصلی بین‌المللی در دهه ۱۹۸۰ به ۲۴۷۱ بار در دهه ۲۰۰۰ افزایش یافت.

نویسنده کوشیده تا پژوهشی با معیارهای آکادمیک و قابل دفاع در سطح بین‌المللی ارائه کند و برای این منظور همه جنبه‌های مناقشه را بر مبنای طیف گسترده‌ای از منابع و اسناد، مورد توجه قرار داده است.

فصل اول از فصول هفتگانه این کتاب به بررسی چگونگی شکل‌گیری و رواج اصطلاح «خلیج فارس» در یونان و روم باستان اختصاص دارد. در فصل دوم تلاش شده تا از طریق بررسی متون و نقشه‌های دانشمندان، دریانوردان و بازرگانان دوره اسلامی از قرن ۸ میلادی پرتویی بر دانسته‌های آن دوره درباره خلیج فارس و نام آن افکنده شود.

در فصل سوم نحوه برخورد قدرت‌های استعماری، شرق‌شناسان، جهانگردان، دیپلمات‌ها و دانشگاهیان با نام خلیج فارس از قرن ۱۶ میلادی به بعد و نحوه برخورد مکاتب مختلف نقشه‌برداری و نحوه انعکاس نام خلیج فارس در صدها نقشه در اروپای بعد از رنسانس بررسی شده و به معمای حدود ۱۲ نقشه از این دوره که در آن نامی غیر از خلیج فارس استفاده شده نیز پرداخته شده است. فصل چهارم به بحث راجع به شروع مناقشه بر سر نام خلیج فارس در دهه ۱۹۵۰ اختصاص دارد و در آن کوشش شده تا تلاش‌ها برای تغییر نام خلیج فارس در بستر سیاست منطقه‌ای و جهانی دیده شود.

این فصل همچنین حاوی بررسی نقش پان‌عربیسم و ناسیونالیست‌های عرب، اثرات رقابت بین دربار غربگرای ایران و جنبش‌های شرق‌گرای عربی و بررسی انتقادی برخی نظرات درباره نقش انگلیسی‌ها در این زمینه است.

در فصل پنجم به ابعاد حقوقی موضوع از دیدگاه حقوق بین‌الملل، رویکرد سازمان‌های بین‌المللی، تلاش حدودا صدساله برای استانداردسازی اسامی جغرافیایی، استانداردهای وضع‌شده توسط دو نهاد مربوطه در سیستم ملل متحد و نهادهای ملی کشورها و تجربه مناقشات بین‌المللی مشابه پرداخته شده است.

نویسنده فصول ششم و هفتم را به بررسی مواضع رسمی و غیررسمی شماری از کشورهای مهم در گذشته و نحوه برخورد مؤسسات و نهادهای اقتصادی، دانشگاهی، علمی، فرهنگی و رسانه‌ای با موضوع و نیز نحوه مقابله ایرانیان داخل و خارج کشور با تلاش‌های عربی برای تحریف نام خلیج فارس اختصاص داده است.

politics@sharghdaily.ir

دیلی‌استار لبنان مدعی شد

نزار زکا در آستانه آزادی

شرق: «دیلی‌استار» لبنان دیروز در خبری به نقل از «یک منبع» ادعا کرده که «نزار زکا»، تبعه لبنانی- آمریکایی که در ایران به جرم جاسوسی به ۱۰ سال زندان محکوم شده، به زودی وارد بیروت می‌شود. به گزارش «فارس» پایگاه لبنانی «دیلی‌استار» در خبری درباره وضعیت نزار زکا، تبعه لبنانی- آمریکایی که در دادگاهی در ایران به دلیل همکاری با دولت بیگانه علیه منافع ملی ایران به ۱۰ سال حبس و پرداخت ۴.۲ میلیون دلار محکوم شده، از آزادی او تا دو روز آینده خبر داد. البته تا زمان تنظیم این گزارش هیچ مقام ایرانی‌ای این خبر را تأیید یا تکذیب نکرد. پیش از این برخی رسانه‌های لبنانی مدعی شده بودند که مسئولان ایرانی با درخواست «میشل عون»، رئیس‌جمهور لبنان، مبنی‌بر عفو و آزادی نزار زکا موافقت کرده‌اند. طبق گزارش ادعایی خبرگزاری رسمی وزارت خارجه لبنان، سفیر ایران در بیروت در تماس با وزیر خارجه لبنان موافقت تهران با درخواست عون از حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران، مبنی‌بر عفو نزار زکا به مناسبت عید فطر را اعلام کرده بود. برخی منابع نیز گفته بودند این درخواست به دلیل نقش و جایگاه تأثیرگذار رئیس‌جمهور لبنان در حمایت و پشتیبانی از جریان مقاومت با نظر مثبت بررسی شده و به احتمال قوی به زودی اجرائی می‌شود. وکیل نزار زکا نیز در گفت‌وگو با خبرگزاری آسوشیتدپرس از احتمال آزادی او خبر داده و گفته بود: به دلیل میانجی‌گری مقام‌های ارشد لبنانی، از جمله «میشل عون» و «سعد حریری»، زمینه آزادی او فراهم شده است. پیش از این محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران، در سفری که به نیویورک داشت، از آمادگی ایران برای تبادل زندانیان ایرانی و آمریکایی خبر داده و گفته بود: «شش ماه پیش به آمریکایی‌ها گفتیم آماده تبادل زندانیان آمریکایی در ایران با ایرانیانی که به‌خاطر قوانین تحریم در آمریکا یا به خواست آمریکا در کشورهایی دیگر حبس شده‌اند، هستیم؛ اما هیچ پاسخی نیامد. اگر حرفی غیر از این به شما بزنند دروغ می‌گویند». ظریف گفت که ایران اتهامات زندانیان خود در آمریکا را «ساختگی» می‌داند و آمریکا هم اتهام زندانیان خود را در ایران. او خطاب به آمریکا گفت: «بیایید تبادل [زندانی] کنیم. من آماده این کار هستم و اختیار کافی برای انجام آن دارم». وزیر امور خارجه ایران در همین راستا گفت: نازنین زاغری-رتکلیف، شهروند ایرانی- بریتانیایی که به اتهام «جاسوسی» در تهران زندانی است، می‌تواند از طریق تبادل زندانیان آزاد شود. تبادل زندانی میان ایران و آمریکا مسبوق‌به‌سابقه است و برای مثال در شهریور ۹۵ محمود علوی، وزیر اطلاعات ایران، گفته بود که با نظر مقام معظم رهبری و تصمیم شورای‌عالی امنیت ملی از سوی وزارت اطلاعات درباره مبادله زندانیان ایرانی و آمریکایی با ایالات متحده مذاکره شده و امتیازاتی برای کشور «از جمله بازگردانی ۴۰۰ میلیون دلار، گرفتیم». حال که خبر آزادی نزار زکا جدی شده است، باید دید چه زمانی وارد لبنان می‌شود و توافقات انجام‌شده برای آزادی وی شامل چه موضوعاتی شده است. او که به دعوت شهیندخت مولاوردی، معاون وقت رئیس‌جمهوری ایران در امور زنان و خانواده، برای شرکت در «دومین نمایشگاه و همایش بین‌المللی نقش‌آفرینی زنان در توسعه پایدار» با موضوع «کارآفرینی و اشتغال‌زایی» در شهریور ۹۴ وارد ایران شد، تا امروز همچنان در ایران است و به اتهام جاسوسی برای آمریکا محاکمه و زندانی شده.

۳۹ شرکت پتروشیمی در لیست تحریم آمریکا

تحریم پیش از سفر میانجی

شرکت‌های تحریم‌شده طبق لیست وزارت خزانه‌داری آمریکا عبارت‌اند از: شرکت صنایع پتروشیمی اروند- شرکت پتروشیمی آب‌نیروی بندر امام- شرکت پتروشیمی بسپاران بندر امام- شرکت پتروشیمی فروزش بندر امام- شرکت پتروشیمی خوارزمی بندر امام-شرکت پتروشیمی کیمیا بندر امام-شرکت پتروشیمی بندر امام-شرکت پتروشیمی بوعلی‌سینا-شرکت پتروشیمی فجر-شرکت پتروشیمی هنگام- شرکت کود اوره هرمز- گروه صنعتی سرمایه‌گذاری پتروشیمی ایران- شرکت مدیریت توسعه- سرمایه‌گذاری پتروشیمی ایران- شرکت پتروشیمی کارون- شرکت پتروشیمی خوزستان- شرکت کود اوره لردگان- شرکت پتروشیمی مبین- شرکت مدبران اقتصاد- شرکت پتروشیمی نوری- شرکت پتروشیمی پارس- شرکت اجرایی غیرصنعتی پاسارگاد- شرکت پتروشیمی آپادانا خلیج فارس- شرکت پالایش گاز بیدبلند خلیج فارس- شرکت بازرگانی صنایع پتروشیمی خلیج فارس -شرکت پالایش گاز فجر یادآوران خلیج فارس- شرکت مدیریت گسترش صنایع پتروشیمی -شرکت پتروشیمی راه‌آوران فنون-شرکت پتروشیمی شهید تندگویان-شرکت پتروشیمی ارومیه-شرکت پتروشیمی همت-شرکت اجرایی غیرصنعتی پتروشیمی و خدمات-شرکت پتروشیمی ایلام-صنایع پلیمر گچساران-شرکت صنایع پتروشیمی دهدشت-شرکت پتروشیمی بروجن-شرکت ان‌پی‌سی اینترنشنال در بریتانیا-شرکت ان‌پی‌سی الاینس در فیلیپین- پتروشیمی اقیانوس اطلس-شرکت نغمه

تحریم در آستانه سفر میانجی؛ گویا جریانی موازی درون تیم دولت ترامپ با هم در مورد ایران فکر می‌کنند، تصمیم می‌گیرند و عمل می‌کنند. گروهی از مذاکره حرف می‌زنند، گروه دیگری از مناقشه نظامی. گروهی از آمدن میانجی استقبال می‌کنند و گروه دیگری اندکی قبل از آمدن میانجی علیه ایران تحریم وضع می‌کنند. برخی نیز در هر دو طیف بازی می‌کنند. عصر جمعه به وقت تهران، وزارت خزانه‌داری آمریکا علیه شرکت‌های پتروشیمی ایران تحریم وضع کرد. تحریم ۳۹ شرکت پتروشیمی که می‌توان گفت در دور پیشین تحریم‌های اعمال‌شده آمریکا عملا تحریم بودند و چیز جدیدی از دست نداده‌اند. در این حال، قرار است همین هفته نخست‌وزیر ژاپن به تهران سفر کند. سفری که گفته می‌شود برای میانجیگری بین ایران و آمریکا و کاهش تنش بین دو کشور و در منطقه انجام می‌شود. رسانه‌های ژاپن از سفر شینزو آبه به تهران استقبال کرده و اطمینان داده‌اند که او دست خالی به توکیو باز نمی‌گردد. این رسانه‌ها موفقیت این سفر را البته منوط به ملاقات آبه با مقام معظم رهبری دانسته‌اند. سخنگوی وزارت امور خارجه ایران در واکنش به تحریم پتروشیمی ایران، این تحریم را خلاف اعلام تمایل آمریکا به مذاکره با ایران ارزیابی کرده بود.

تنها یک هفته صبر

سخنگوی وزارت امور خارجه با اشاره به تحریم شرکت‌های پتروشیمی ایران گفت: تنها یک هفته صبر نیاز بود تا پوچ‌بودن ادعای رئیس‌جمهور آمریکا برای مذاکره با ایران ثابت شود. موسوی ادعاهای برخی مقامات آمریکایی برای مذاکره با ایران را فریبکارانه، غیرواقعی و صرفا برای جلب توجه افکار عمومی دانست. وزارت خزانه‌داری آمریکا جمعه اعلام کرد ۳۹ نهاد مرتبط با صنایع پتروشیمی ایران را در فهرست تحریم‌های خود قرار داده است. طبق این بیانیه، شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس و همچنین ۳۹ شرکت وابسته به صنایع پتروشیمی خلیج فارس تحریم شده‌اند. وزارت خزانه‌داری آمریکا در بیانیه خود ادعا کرده که شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس با سپاه پاسداران جمهوری اسلامی ایران ارتباط دارد و به تنهایی نیمی از صادرات پتروشیمی ایران را عهده‌دار است. مایک پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا در صفحه رسمی توییتر خود دراین باره نوشت: فشار حداکثری بر حکومت ایران ادامه دارد. وی مدعی شد که وزارت خزانه‌داری تحریم‌هایی بر بخش پتروشیمی ایران اعمال کرد که «به تأمین مالی سپاه پاسداران ایران» می‌پردازد. آمریکا اجازه داشتن پولی را که این حکومت برای بی‌ثبات‌کردن خاورمیانه به آن احتیاج دارد، نخواهد داد. جان بولتون، مشاور امنیت ملی آمریکا نیز در پیامی توییتری مدعی شد: ایران پولش را صرف «تأمین مالی و هدایت تروریسم» می‌کند که منجر به مشکلات جدی اقتصادی شده و بدتر می‌شوند.

برجسته‌نشان‌دادن فشار سیاسی

این تحریم در حالی بر شرکت‌های پتروشیمی هموار شده که خبرگزاری رویترز با استناد به تحلیل برخی مقامات و تحلیلگران آمریکایی نوشته «تحریم‌های جدید اعمال‌شده بر بخش پتروشیمی ایران از سوی وزارت خزانه‌داری آمریکا تأثیر چندانی نخواهد داشت. به گزارش ایسنا به نقل از رویترز یک تحلیلگر و یک مقام سابق وزارت خزانه‌داری آمریکا گفته‌اند که تحریم‌های وزارت خزانه‌داری آمریکا بر بخش صنایع پتروشیمی ایران تنها تأثیری خفیف خواهند داشت چراکه شرکت‌های غیرآمریکایی پیش از این نیز به خاطر تحریم‌هایی که وجود داشتند، از تجارت با بخش پتروشیمی ایران خودداری می‌کردند. یک مقام سابق وزارت خزانه‌داری آمریکا که می‌خواست نامش فاش نشود گفت که تحریم‌های جدید تأثیر کمی خواهند داشت چراکه بیشتر شرکت‌هایی که فعالیت بین‌المللی دارند، تاکنون معامله با ایران را متوقف کرده‌اند و این تحریم‌های جدید اقدامی صرفا در چارچوب «روابط عمومی» بوده است.

سناریوهای پیش‌روی ایران و آمریکا تا ۲۰۲۰

اختیار تام

ساسان کریمی*

موضوع روابط خارجی ایران و چالش‌های اوج‌گرفته میان ایران و آمریکا تا حدی فراگیر و عمومی شده است که ابعاد آن در افکار عمومی خود یکی از مؤلفه‌های عمده محاسبات مربوط به آن به شمار می‌رود. ازاین‌رو با توجه به وجود انواع رسانه‌هایی که شاید بیشتر از دیگر ملل مورد استفاده برخط و لحظه‌ای ایرانیان قرار دارند، هر روز خیابان و معابر عمومی مانند کانال‌های فضای مجازی عرصه تحلیل‌ها و اخبار و پرسش‌هایی دراین‌باره هستند.

تولیدکننده سیاست نخبگان‌اند و فضای عمومی عمدتا مصرف‌کننده آن. بر این مدار است که روی‌کارآمدن دولت‌های مختلف در نقاط مختلف جهان به طور واقعی روی سیاست خارجی آن کشور با دیگران تأثیرگذار است. هرچند که سیاست‌مداران و دیپلمات‌ها همواره باید خود را درباره مسائل داخل کشورهای دیگر خونسرد و بی‌نظر جلوه دهند؛ اما واقعیت غیر از پروتکل‌هاست.

در مسئله معطوف به برجام و به‌ویژه روابط ایران و ایالات متحده نیز جریان‌های داخلی سیاست طرفین و حتی افراد تعیین‌کننده‌اند: همان‌طور که اگر جمهوری‌خواهان افراطی در آمریکا بر سر کار نمی‌آمدند، این کشور از برجام خارج نمی‌شد، در ایران هم اگر جناحی از جریان مقابل دولت را در اختیار داشت، قاعدتا بازی را به شکل دیگری درآورده بود. درعین‌حال باید گفت که معادلاتی که دولت حاضر در آن بازی می‌کند، واجد ابعاد گوناگونی است: به‌تازگی وزارت خارجه و شخص ظریف از رخوت تحمیلی‌اش (پس از خروج آمریکا از برجام) خارج شده و با مأموریتی تازه به دوران فعال خود بازگشته است: وزیر خارجه به جز سفرهای دائمی و براساس روال خود، در دو ماهی که از سال جدید کاری می‌گذرد، ضمن کنترل دیپلماتیک واکنش ایران فعالیت جدیدی آغاز و فضای تازه‌ای را ایجاد کرده که ابتکار عمل را به دست گرفته است. به‌طوری‌که در هفته‌های گذشته ظریف را در سلسله سفرهای متوالی دیده‌ایم که می‌توان ابعاد زیر را برای آن در نظر گرفت:

آمریکا: با سفر به نیویورک و ملاقات‌هایی با سیاست‌مداران دموکرات و لابی‌های اطراف آنها و نیز مصاحبه‌های گوناگون با رسانه‌های درجه اول آمریکا ظریف موفق به ساخت فضایی جدید در سیاست داخلی آمریکا شد که به‌مرور و با گذشت چند هفته تأثیر آن را در تزلزل ترامپ می‌توان دید: تزلزلی که در مواضع و رابطه‌اش با حلقه اول اطرافیانش است. ترامپ با دریافت خبرهای درزکرده از ارتباطات تیم ظریف با دموکرات‌های کنگره و لابی‌های مؤثر اطرافشان موقعیت انتخاباتی خود را بیش‌ازپیش در تهدید دیده و تعریف جدید «تیم B» از سوی ظریف موجب فتح باب جدیدی در محاسبه هزینه‌های تحمیلی مثل جان بولتون برای او شد. نخستین واکنش رئیس‌جمهور آمریکا را به این سفر می‌توان تقاضای او برای سفر ناگهانی رئیس‌جمهور سوئیس به واشنگتن دانست.

همسایگان: بخش دیگری از این سفرها، زمینه‌سازی و تحکیم روابط با همسایگانی نظیر پاکستان و عراق بود که به طور بالقوه می‌توانند نقش مهمی در موضوع کلان حال حاضر سیاست خارجی ایران ایفا کنند. ضمن آنکه سفر کوتاه و ناگهانی یوسف بن علوی به تهران و سفر عراقچی به خلیج فارس را نیز می‌توان مکمل محور عربی این تحولات ارزیابی کرد.

شرکا: وزیر خارجه در سلسله سفرهای محاسبه‌شده به کشورهایی مانند روسیه، هند و چین رفت که عمدتا تأثیر و تأثر عمده‌ای با موضوع برجام، تحریم و نفت و نیز هرگونه مذاکره احتمالی دارند.

ژاپن: حالا با سفر ترامپ به ژاپن و مواضع جدید او درباره ایران، سفر قریب‌الوقوع شینزو آبه به تهران با ابعاد متفاوتی از گمانه‌زنی‌ها همراه شده و بیش از همه‌چیز لحن متفاوت ترامپ در ژاپن حدس‌های پیشینی را که درباره میانجیگری ژاپن به گوش می‌رسید، تقویت کرد؛ اما تجربه تاریخ دیپلماتیک عمدتا اجازه نمی‌دهد که از چنین میانجیگری‌هایی که به مرکز توجه تبدیل شده‌اند، بتوان انتظار بیش از حد داشت؛ بلکه این‌گونه اتفاقات نوعا در نقطه‌ای می‌افتند که کسی انتظارشان را ندارد.

آنچه در حال رخ‌دادن است، یک میانجیگری عمده و مؤثر در کوتاه‌مدت نیست؛ بلکه با توجه به موقعیت طرفین در سیاست داخلی‌شان باید در ظرف زمانی میان‌مدت‌تری ارزیابی شود: ترامپ با توجه به قریب‌الوقوع‌بودن پویش انتخابات ۲۰۲۰ که اولویت نخست اوست و با ناامیدی از نتیجه‌بخش‌بودن فوری سیاست فشار حداکثری، تا نقطه‌ای خاص هر روز بیشتر حاضر به امتیازدادن خواهد بود؛ به‌طوری‌که حتی ممکن است با تغییراتی غیرمحتوایی حاضر به بازگشت «موقتی» به برجامی «غیر اوبامایی» شود؛ اما این روند با عبور از آن نقطه و «گذشتن آب از سر» ناگهان متوقف خواهد شد؛ چراکه او یا بازنده انتخابات است که موضوع منتفی است یا برنده که دیگر دلیلی برای امتیازدادن نخواهد دید. ایران اما در انتهای مسیر این دیپلماسی فعال و مقاومت کنشگر، دو انتخاب عمده دارد: یک انتخاب، سرمایه‌گذاری بر دموکرات‌های آمریکاست که با عدم ورود به مذاکره با ترامپ احتمال توفیق آنها را در انتخابات ۲۰۲۰ (یا حتی نوعی استیضاح) بالا ببرد و درمقابل، از آنان وعده بازگشت به برجام را دریافت کنند. انتخاب دیگر اما بردن فشار سیاسی تا آستانه نقطه معناداری معامله با ایران است که در لحظه‌ای که بیشترین فایده را برای انتخابات ترامپ دارد، ناگهان با گرفتن امتیازات عمده، به نفع او چرخش کند و به‌جای دموکرات‌ها با تیم ترامپ وارد معامله برد- برد شود: ایران بازگشت به برجام و لغو تمامی تحریم‌ها را دریافت می‌کند و چه‌بسا بتواند امتیازات درخواستی‌اش را تا تصویب برجام در کنگره نیز توسعه دهد و ترامپ نیز درمقابل با ورود ایران به مذاکره، انتخابات خود را با احتمالی بالاتر تضمین‌شده می‌یابد.

انتخاب دوم ایران چند مزیت نسبی دارد:

● معامله با گرایش راست‌تر و افراطی‌تر همواره دارای ثبات بیشتری است، چراکه از یک رئیس‌جمهور لیبرال- دموکرات توقع بسیار کمتری می‌رود که توافق موجود کشورش با غیر را لغو کند تا از یک رئیس‌جمهور افراطی.

● شاید بتوان با دادن امتیازات شکلی در برجام از اتحاد نادر میان اکثریت کنگره با کاخ سفید استفاده کرد و تفاهم تازه را به تصویب کنگره رساند و این خود تضمینی دیگر بر اجرائی‌بودن آن است.

● انتخاب مجدد ترامپ بزرگ‌ترین انگیزه رقبای منطقه‌ای ایران نظیر عربستان و اسرائیل در پذیرش هرگونه تعامل میان ترامپ و ایران است، چراکه در غیر این صورت، باخت جمهوری‌خواهان در انتخابات ۲۰۲۰ آسیب هرچه بیشتری را به منافع رژیم‌های مذکور وارد خواهد آورد.

● شاید بتوان چه به‌عنوان پیش‌شرط و چه به‌عنوان دستاورد، با این سیاست، اطرافیان افراطی ترامپ مانند بولتون و هوک را از حیز انتفاع خارج کرده و حلقه نزدیک او را برای ادامه زعامتش متعادل‌تر کرد.

● با وجود کاندیداهای کنونی دموکرات‌ها، احتمال برد آنان در انتخابات پیش‌رو چندان زیاد نیست و شاید راه دوم امن‌تر و نقدتر باشد.

البته در این صورت نیز باید نکاتی را در نظر آورد:

● این دو بازی تا نقطه مذکور عینا مطابق‌اند: ترامپ باید تا حد زیادی در احساس «امیدواری نامطمئن» باقی بماند و برای رسیدن به نقطه مطلوبش آمادگی بیشتری را در دادن امتیازهایی در قالب پیش‌شرط مذاکره پیدا کند. زمان تا نقطه خاصی به ضرر ترامپ پیش می‌رود، چراکه ایران تلاطم‌های اقتصادی و سیاسی مربوطه را همین حالا تجربه کرده است و در زمان یک‌ساله پیش‌رو چیز زیادی به ضرر او پیش نمی‌رود.

● در این مذاکرات هدف، اهمیت کلیدی ندارد و در نتیجه ورود به مذاکره فاز اصلی و طولانی آن است و طول مذاکره صرفا مطابق پروتکل پیش خواهد رفت، چراکه برای ایران پیش‌شرط‌های مذاکره و برای ترامپ اصل مذاکره، هدف واقعی است و از سوی دیگر به محض ورود به مذاکره، ترامپ به مقصود انتخاباتی‌اش رسیده است و در آن لحظه ایران نیز باید منافع موردنظر خود را نقدا دریافت کرده باشد.

● مخفی نگاه‌داشتن مذاکره با ترامپ به واسطه شخصیت او و نیز نیازش به «خبر مذاکره با ایران» بسیار دشوار است.

● در چنین طراحی، دستگاه دیپلماسی نه‌تنها باید اقتدار و اختیار تام، بلکه تمام توان سیاست داخلی را در پشت‌سر خود داشته باشد، چراکه بیشترین ضربه را در ظرافت‌های دیپلماتیک، ضعف نماینده به او خواهد زد؛ به‌طوری‌که طرف مقابل فکر کند فرستاده یا بازیگر مقابلش از اختیاراتی که در موردشان سخن می‌گوید برخوردار نیست و این موجب جدی‌نگرفتن او خواهد شد. یادمان باشد که کارگزار سیاست خارجی باید تمام توانش را در مواجهه با طرف مقابل خود به کار ببندد و تا حد ممکن نگران پاسخ‌گویی به پرسش‌هایی خرد برای هر شام کاری و ملاقاتی نباشد که از ساده‌ترین ابزارهای یک دیپلمات است.

*دانش‌آموخته دکترای فلسفه سیاسی دانشگاه تهران

کوتاه دیپلماسی

گفت‌وگوی تلفنی روحانی با اردوغان

● **ایسنا:** رئیس‌جمهوری ایران دیروز در تماس تلفنی «رجب طیب اردوغان» با او، گفت: گسترش روابط و همکاری‌های ایران و ترکیه به‌عنوان دو کشور قدرتمند و تأثیرگذار در جهان اسلام، در توسعه ثبات و امنیت منطقه حائز اهمیت است. رئیس‌جمهور اراده تهران برای همکاری‌های اقتصادی بین دو کشور و استفاده از پول ملی دو کشور را مورد تأکید قرار داد. حسن روحانی با ابراز تأسف از ادامه خون‌ریزی‌ها و کشتار مردم در مناطقی مانند سودان، لیبی، یمن و افغانستان، گفت: ایران و ترکیه در کنار یکدیگر و با همکاری سایر کشورهای برادر و دوست خود می‌توانند به این روند تأسف‌آور و خطرناک خاتمه داده و مسائل و مشکلات منطقه و جهان اسلام را به خوبی حل‌وفصل کنند. رجب طیب اردوغان نیز در این گفت‌وگوی تلفنی با تبریک عید سعید فطر به دولت و ملت ایران، گفت: ایران و ترکیه دو کشور دوست و برادر در منطقه هستند و توسعه روابط و همکاری‌های ما به نفع دو ملت و منطقه خواهد بود. رئیس‌جمهور ترکیه همچنین بر ضرورت تلاش برای گسترش مناسبات و همکاری‌های همه‌جانبه تهران-آنکارا در بخش‌های مختلف، به‌ویژه تجاری و اقتصادی و استفاده از پول ملی در مبادلات تجاری فی‌مابین تأکید کرد. اردوغان با اشاره به مسائل و مشکلاتی که منطقه و جهان اسلام با آنها روبه‌روست، افزود: ایران و ترکیه می‌توانند با گسترش تعاملات و همکاری‌های خود در مسیر توسعه ثبات و امنیت منطقه و مبارزه با تروریسم نقش‌آفرینی بیشتری داشته باشند. او همچنین تحریم‌های آمریکا علیه ملت ایران را یک‌جانبه و ظالمانه دانست و گفت: هرگز این تحریم‌های ظالمانه را نمی‌پذیریم و این رو به دنبال افزایش دوستی‌ها و همکاری خود با ایران هستیم.

ماس در بغداد:

حفظ برجام ارزش تلاش دارد

● **ایرنا:** وزیر خارجه آلمان در سخنانی در پایتخت عراق از تلاش کشورهای اروپایی برای کاهش تنش‌ها بین ایران و آمریکا با توجه به حساسیت‌های کنونی در منطقه خاورمیانه سخن گفت. خبرگزاری آلمان روز شنبه از ورود «هایکو ماس» به بغداد در نخستین روز سفر منطقه‌ای وی به خاورمیانه خبر داد. بر این اساس ماس در سخنانی در پایتخت عراق با تأکید بر لزوم رفع تنش‌ها و دعوت طرف‌ها به آرامش و خویشتن‌داری گفت: در چنین شرایط حساسی محاسبات اشتباه، سوءتفاهم‌ها و اقدامات تحریک‌آمیز می‌تواند پیامدهای پیش‌بینی‌نشده‌ای به دنبال داشته باشد. به گفته وی، افزایش تنش‌ها در هفته‌های اخیر کشورهای اروپایی را که در همسایگی خاورمیانه هستند بر آن داشته تا وارد میدان شده و برای رفع سوءتفاهم‌ها و تنش‌زدایی اقدام کنند. او افزود: ما نه‌تنها باید از گفت‌وگو استقبال کنیم، بلکه باید آن را در شرایطی که مسائلی متضاد و برای سالیان متمادی درگیری وجود دارد، هدایت کنیم. ما اروپایی‌ها بر این باوریم که حفظ توافق هسته‌ای ایران ارزش آن را دارد که تمام تلاش خود را به کار بگیریم.

ادعای هوک درباره تصاویر آزمایش‌های موشکی ایران

● **ایسنا:** نماینده آمریکا در امور ایران در ادعایی مضحک و بی‌اساس مدعی شد که ایران تصاویر مربوط به آزمایش‌های موشکی و جنگنده‌های خود را با فتوشاپ ساخته است. برایان هوک در یک پیام ویدئویی که در صفحه عربی وزارت امور خارجه آمریکا منتشر شده است، در ادعایی ایران را به تلاش برای گمراه‌کردن و فریب اذهان درباره توانایی موشکی‌اش متهم کرد. هوک در این ویدئو مدعی شده است که ایران تصاویر مربوط به پرتاب موشک‌های خود را با فتوشاپ ساخته تا نشان دهد که ظرفیت‌های موشکی‌اش را افزایش داده است.

تاسیس، تغییرات شرکت

شناسه آگهی: ۴۹۱۶۷۳

آگهی تغییرات موسسه مالکین آکام شهر به شماره ثبت ۷ و شناسه ملی ۱۰۷۶۰۰۰۱۶۹۰ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۱۰ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : ۱ - اعضاء هیئت مدیره تاتاریخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۰ به قرار ذیل انتخاب گردیدند: شهاب‌الدین حداد عادل با کد ملی۰۴۵۲۵۷۹۰۸۲وحسین راحمی نژاد با کد ملی۰۰۴۱۵۱۴۶۷۱ و علیرضا آقاجانیان با کد ملی۰۰۳۲۹۸۰۴۵۰ و سید احمد هاشمیان با کد ملی۰۰۳۲۸۲۲۹۳۶ و شرکت مخابرات با شناسه ملی ۱۰۱۰۳۶۴۷۲۹۰ و صمد شاد امروز با کد ملی۰۰۳۳۰۱۰۸۴۶ و فرشته نوروزی با کد ملی۰۰۴۱۰۴۴۸۴۲ همگی بعنوان اعضای اصلی و گیتی زرگر با کد ملی۰۰۶۰۷۰۹۹۸۷ و علیرضا ارجوند با کدملی۱۳۷۶۴۱۲۷۳۱به سمت اعضای علی البدل هیئت مدیره و بر اساس بند ۱ ماده ۲۰ اصلاحیه اساسنامه آقای صمد شاد امروز با کد ملی ۰۰۳۳۰۱۰۸۴۶ یکی از اعضای اصلی هیات مدیره به عنوان خزانه دار به مدت دو سال انتخاب گردید ۲-روزنامه کثیرالانتشار شرق جهت نشر آگهی های شرکت انتخاب شد. ۳- هوشنگ خستوئی با کد ملی ۲۶۴۸۹۶۱۸۵۲ با ۱۰۹ رای به سمت بازرس اصلی و آقای امیر ابراهیم نیکجو با کد ملی ۰۹۳۱۳۰۳۹۴۱ با ۱۷ رای به سمت بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی طبق ماده ۴۰ اساسنامه و بند ۲ ماده ۲۰ اصلاحیه آن، انتخاب گردیدند ۴- تصویب تراز و عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ مورد تصویب مجمع قرار گرفت. اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مازندران مرجع ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری نور (۴۹۱۶۷۳)